

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกล้วยไข่ของเกษตรกร
ในจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้เขียน

นายสันติพงษ์ ศุภกิจเจริญ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ชเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.กาญจนา โชคถาวร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกล้วยไข่ของเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร และศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินงานการปลูกกล้วยไข่ โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 500 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกล้วยไข่ได้ใช้แบบจำลอง Logit model โดยวิธี Maximum Likelihood Estimate

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า เกษตรกรตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 79.00 เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 34.40 มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่สมรสแล้วถึงร้อยละ 77.40 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 44.20 จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3-5 คน ถึงร้อยละ 81.60 แรงงานทางการเกษตรส่วนใหญ่ 3-5 คน ร้อยละ 55.60 ประสบการณ์ในการทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ที่น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 46.20 จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-10 ไร่ ร้อยละ 39.80 และด้านรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนประมาณ 190,000 บาท/ปี

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกล้วยไข่ของเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าวิธีการปลูกกล้วยไข่เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดมีผลต่อโอกาสที่จะปลูกกล้วยไข่เพิ่มขึ้นร้อยละ

28.17 รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมการปลูกจากภาครัฐ ภาครัฐให้ความรู้ในการปลูกอย่างชัดเจน การจัดหาตลาดโดยภาครัฐ วิธีการดูแลรักษากล้วยไข่ ราคามีผลต่อการปลูกกล้วยไข่ และการสืบทอดต่อกับบรรพบุรุษ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ มีผลต่อโอกาสที่จะปลูกกล้วยไข่เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 20-28 ตามลำดับ ส่วนผลตอบแทนมีผลต่อการปลูกกล้วยไข่ ความต้องการบริโภคมีผลต่อการปลูกกล้วยไข่ จำนวนแรงงานทางการเกษตร จำนวนพื้นที่การเกษตร โดยปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโอกาสที่เกษตรกรจะปลูกกล้วยไข่เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 9-17 นอกจากนี้ยังพบว่าอายุของเกษตรกรมีผลต่อโอกาสที่จะปลูกกล้วยไข่เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 1.19 เท่านั้น

นอกจากนี้ยังพบปัญหา และอุปสรรคของเกษตรกรที่จะปลูกกล้วยไข่ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ ปัญหาความเสี่ยงทางภัยธรรมชาติสูง ปัญหาการขาดแคลนตลาดรองรับผลผลิต ปัญหาความต้องการของผู้บริโภค ปัญหาด้านราคา ปัญหาต้นทุนสูง ปัญหาขาดแคลนน้ำ ปัญหาด้านเงินทุน ปัญหาเรื่องการดูแลรักษา และปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการปลูกที่ถูกต้อง ในขณะเดียวกันเกษตรกรได้มีข้อเสนอแนะต่างๆ ได้แก่ ควรมีการจัดหาตลาดรองรับผลผลิตหรือขยายตลาดเพิ่มขึ้น โดยรัฐ ควรมีการรับประกันราคา เงินช่วยเหลือจากรัฐ ควรมีระบบชลประทานเพิ่มขึ้นในบางพื้นที่ และควรจัดให้มีการแนะนำการปลูกกล้วยไข่อย่างชัดเจน

Thesis Title	Factors Affecting the Farmer's Acceptance to Grow Pisang Mas in Kamphaengphet Province
Author	Mr. Santipong Supakitjaroen
Degree	Master of Economics
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Thanes Sriwichailamphan Advisor Assoc. Prof. Dr. Kanchana Chokethaworn Co-advisor

ABSTRACT

This research has the objectives to understand the factors affecting farmers' acceptance in Kampaengphet and to learn about problems and obstacles faced as well as suggestions given by the farmers concerning their grow Pisang mas. Information was collected from 500 samples of farmers in Kampaengphet who were identified by purposive sampling method. The analysis on general information was based on descriptive statistics while that on farmers' acceptance was performed upon the results of Logit model regression using Maximum Likelihood Estimate Technique.

The study found that the predominant features of the sampled farmers could be described as being male (79.00%), aged 31-40 (34.40%), married (77.40%), with primary school education (44.20%), having 3-5 family members (81.60%), with 3-5 labors of agriculture (55.60%), experience of farming less than 10 years (46.20%), Almost agricultural land 6-10 rais (39.80%), and earning on the average 190,000 baht per year.

On factors affecting farmers' acceptance, it was found that farmer's own will was the primary decisive factor increasing the likelihood for Pisang mas growing method by 28.17%. The next most influential factors likely to improve the chance for farmers' acceptance by 20-28% included planting promotion by government, sufficient basic information for planting such as

expanding the market share, plant protection, effect of prices and inheritance from the ancestors. Those factors contributable to 9-17% increase in the rate of farmers' acceptance were found that the planting was affected by the return, consumer demand, number of agricultural workers, and amount of agriculture land. Meanwhile age appeared to be able to increase the likelihood for farmers to accept grow Pisang mas by only 1.19%.

Problems and constraints reported by farmers growing Pisang mas in Kampaengphet included high risk of disasters, insufficiency of market for goods, consumer demand, prices, high investment of capital, water scarcity, lack of capital, plant growing, and lack of good knowledge of planting. In addition, the suggestions given by the farmers for the government sector to meet their needs such as providing or expanding more market supply, price guarantee, subsidy budget, better irrigation system in some areas and clear suggestion for planting.